

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกในยุคข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีมาแต่เดิมของคนในแต่ละสังคม โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา วัฒนธรรมต่างชาติที่หลั่งไหลเข้ามาก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามถูกละเลยทอดทิ้งหรืออาจสูญหายไปที่สุดในที่สุด จากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเยาวชนเป็นจำนวนมาก พวกเขายังไม่สามารถคิด วิเคราะห์และแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งถูกต้อง เหมาะสมและดีงาม สิ่งใดควรหรือไม่ควรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเยาวชนเหล่านี้ “ขาดภูมิคุ้มกัน” ทำให้พวกเขาต้องตกเป็นเหยื่อของการพัฒนาดังกล่าว

จากการไหลบ่าเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกหรือวัฒนธรรมจากชาติในแถบเอเชียด้วยกันที่เข้ามายังสังคมไทยอย่างต่อเนื่องจากกระแสของโลกไร้พรมแดนทำให้คนไทยหลงลืมความเป็นไทย คนจำนวนมากแสวงหาความเป็นวัตถุนิยม ละเลยคุณค่าด้านจิตใจ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามที่บรรพบุรุษสั่งสมไว้ให้ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารโดยปราศจากการกลั่นกรอง โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่นนับวันจะสลับซับซ้อนทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น การไม่รู้จักระเบียบวินัยทั้งของตนเองและสังคมทำให้พฤติกรรมของเยาวชนในปัจจุบันเป็นไปในลักษณะล่อแหลมเช่น การคลั่งไคล้กระแสแฟชั่นต่างชาติที่ไม่รักนวลสงวนตัว การใช้ยาเสพติด การเที่ยวกลางคืน และลงเอยด้วยการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม อันควรนำไปสู่การตั้งครครักษ์ไม่พึงประสงค์

กรุงเทพมหานคร นับว่าเป็นจุดที่มีปัญหาวัยรุ่นมากที่สุดในขณะนี้ เนื่องจากกรุงเทพฯ มีลักษณะเป็นเมืองใหญ่ ปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงมีมากขึ้นตามไปด้วยวัยรุ่นในกรุงเทพฯ มักติดเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ผู้ปกครอง เนื่องจากครอบครัวส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ พ่อแม่ไม่ได้อยู่ใกล้ชิดและคอยดูแล ทำให้เกิดลักษณะการลอกเลียนแบบเพื่อน เราจะพบว่าเด็ก ๆ สมัยนี้ให้ความสนใจในเรื่องศีลธรรมจรรยาน้อยกว่าเด็ก ๆ สมัยก่อน (สุชา จันทน์เอม 2542: 110)

สถาบันการศึกษามีหน้าที่ให้การศึกษาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ องค์กรประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยคือนักศึกษา สิ่งแรกที่บุคคลภายนอกได้รับรู้ได้ถึงสถาบันที่นักศึกษาสังกัดคือเครื่องแบบนักศึกษาซึ่งมีเอกลักษณ์ที่สามารถ

บ่งบอกได้อาติ เข็มตราสัญลักษณ์ หัวเข็มขัด เน็คไทที่มีตราสัญลักษณ์ รวมถึงลักษณะกระโปรง สีของกางเกง ซึ่งล้วนบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งได้อย่างชัดเจน การแต่งกายที่ถูกระเบียบของนักศึกษานับเป็นสิ่งสำคัญ ถือว่าเป็นพื้นฐานการสร้างวินัย และสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยในตนเองทั้งยังเป็นผลดีต่อตัวผู้สวมใส่ที่แสดงการเคารพตนเองและให้เกียรติมหาวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ในอดีตพบนักศึกษาส่วนน้อยที่มีพฤติกรรมแต่งกายที่ไม่เหมาะสมตามเหตุปัจจัยสภาพแวดล้อมและค่านิยมส่วนบุคคล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาพพจน์ของสถาบันการศึกษา ปัจจุบันพบว่า เครื่องแบบนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติโดยขาดการกลั่นกรอง ค่านิยมที่เปลี่ยนไป หรือแฟชั่น ซึ่ง นักศึกษานิยมใส่เพราะคิดว่าดูดี ดูสวย ขาดสำนึกในเรื่องกาลเทศะ และความไม่สุภาพ ลักษณะการแต่งกายของนักศึกษาชายส่วนมากนิยมนุ่งกางเกงยีนตัวใหญ่ หรือกางเกงยีนตัวเล็กพิดแนบไปกับขา ขอบกางเกงต่ำจนกางเกงตัวในโผล่ขึ้นมา รองเท้าผ้าใบเก่า ๆ บ้างก็สวมใส่รองเท้าแตะส่วนเสื้อจะนิยมนำชายเสื้อออกนอกกางเกงและไม่ผูกเน็คไท ลักษณะการแต่งกายของนักศึกษาหญิงส่วนมาก สวมใส่เสื้อตัวเล็กประเภท รัศรูปรางแน่นรัดส้น กระโปรงสั้นและแคบ บางรายมีการผ่ากระโปรงสูงขึ้นมาจนเกินงาม

จากลักษณะค่านิยมการแต่งกายดังกล่าวอาจนำมาซึ่งปัญหาหลายอย่าง เช่นปัญหาสังคม ด้านสวัสดิภาพความปลอดภัยของผู้สวมใส่ เรื่องการแอบถ่ายจากกล้องจากมือถือ การถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดอาชญากรรม อีกทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจในเรื่องการแต่งกายที่ต้องตามแฟชั่นนั้นก่อให้เกิดความสิ้นเปลือง และการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นที่ทำให้ผู้พบเห็นเกิดการเสื่อมศรัทธาในตัวนักศึกษา และสุดท้ายสะท้อนกลับมาที่ภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่ผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพออกสู่สังคม

จากปัญหาการแต่งเครื่องแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่ถูกกาลเทศะของนักศึกษาส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารโดยปราศจากการกลั่นกรองดังกล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเฉพาะในหมู่นักศึกษาวัยรุ่นซึ่งมี พฤติกรรมการเลียนแบบที่ไม่เหมาะสมนำไปสู่ปัญหาอาติ ปัญหาเศรษฐกิจสังคม ลูกกลมไปถึงปัญหาอาชญากรรมดังในหนังสือ “ผู้หญิงเต็มตัว” เขียนโดย โยท์ จุฬาอำพันธ์ (2547) ในหัวข้อ “ของดีในรั้วมหาวิทยาลัย” ความตอนหนึ่งว่า

“...ใครอยากอินเทรนด์เรื่องแฟชั่นไม่ต้องไปอื่นไกล เข้าในรั้วมหาวิทยาลัยที่ไหนสักแห่งก็ได้แล้ว สมัยนี้นักศึกษาสาว ๆ ไม่ได้น้อยหน้าดารานักแสดงแม้แต่น้อย บางครั้งเห็นการแต่งกายของพวกน้องๆแล้ว ขอโทษ ไม่แน่ใจว่าเป็นนักศึกษาหรือ Lady of The Night เรียนด้วยความเคารพรู้สึกเช่นนั้นจริงๆ เธอคล้ายผู้หญิงบริการมาก ยิ่งบางคนแต่งหน้าทาปากนุ่งกระโปรงสั้นเกือบจะแตะเป้า

กางเกงใน รัศรูปทั้งกระโปรงและเสื้อกระชับรัดนมปลิ้นและเข่าตอนเดิน เวลานั่งหรือก้มนมจะหกลื่นรีดตาม ๆ กัน”

ข้ออ้างที่ว่า เป็นสิทธิส่วนบุคคลนั้นชอบด้วยกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงต้องไม่ลืมว่า ธรรมชาติของคนที่มีกิเลส เขาไม่นึกถึงข้อนี้ ขนาดกฎหมายเพิ่มบทลงโทษหมอยังไม่สนใจ นับประสาอะไรกับสิทธิส่วนบุคคล

เพราะฉะนั้น ก่อนจะสวมชุดวาบหาวมาให้ถามตัวเองตรงหน้ากระจกว่าพร้อมจะเผชิญสถานการณ์เลวร้ายหรือไม่หากจะถูกอุ้มไปอึบหนุ...”

ข้อความที่ยกตัวอย่างข้างต้นอาจสะท้อนความคิดของผู้คนอีกมากมายในสังคม โดยเฉพาะคนรุ่นเก่าที่ยังยึดมั่นในวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามที่มีมาแต่เดิม แต่ไม่อาจทนกระแสการแต่งกายในปัจจุบันของคนรุ่นลูกหลาน จำเป็นต้องปล่อยเลยตามเลยอย่างช่วยไม่ได้

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้สถานศึกษาเริ่มมีการตื่นตัวเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขพฤติกรรมแต่งกายชุดเครื่องแบบที่ไม่ถูกระเบียบของนักศึกษาโดยเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2550 กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม และรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาประชุมหารือเรื่องการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมของนิสิตนักศึกษา ณ ห้องดวงกมล ชั้น 2 โรงแรมสยามซิตี ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ ผลการประชุมโดยสรุปมีดังนี้

ที่ประชุมเห็นว่าจะไม่ใช้การวางมาตรการและระเบียบข้อบังคับในการแก้ปัญหา เพราะระเบียบการแต่งกายของมหาวิทยาลัยมีความหลากหลาย แต่เป็นการหามาตรการกลางร่วมกันในการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น โดยจะรณรงค์ให้นิสิตนักศึกษาแต่งกายอย่างเหมาะสมทั้งชุดนักศึกษาและชุดลำลอง ให้นั้นว่าการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมเป็นที่น่าละอาย ซึ่งจะได้ผลมากกว่าการใช้วิธีบังคับ แม้การแต่งกายจะเป็นสิทธิส่วนบุคคล แต่ต้องเป็นสิทธิที่รับผิดชอบต่อสังคมด้วย นอกจากนี้ที่ประชุมได้มีข้อตกลงร่วมกันดังนี้

1. ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งพิจารณาบังคับใช้ระเบียบการแต่งกายของแต่ละมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งการแต่งกายของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่ไม่เหมาะสม โดยไม่เป็นมาตรการบังคับ แต่ให้สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับวัฒนธรรมของชาติ

2. ยกปัญหาการแต่งกายของนิสิตนักศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ สร้างกระแสให้การแต่งกายที่เหมาะสมกับสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง และการหามาตรการกลางในการทำงาน จะมีการทำหนังสือถึงอธิการบดีและนายกสภามหาวิทยาลัยทุกแห่ง เพื่อขอความร่วมมืออาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา สร้างสำนึกที่ดีและดูแลนักศึกษาให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ

3. การทำตลาดเชิงสังคม เช่น สปอต โฆษณาการรณรงค์ในระดับชาติ

4. เชิญผู้ประกอบการผลิตสื่อผ่านนิสิตนักศึกษา มาพูดคุยในปัญหาที่เกิดขึ้น ให้ร่วมรับผิดชอบผลที่จะเกิดขึ้นกับสังคม และจะขอให้ผู้ผลิตผลิตสื่อและกระโปรงที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ในบรรดาสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์นั้นที่พบเห็นอยู่รอบตัวในชีวิตประจำวันนั้น สื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมสังคม (Public Service Advertising) เป็นสื่อที่มุ่งหวังในการเผยแพร่ปัญหาและบรรณงค์ เพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมให้ทุกคนในสังคมได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นจึงนับเป็นสื่อที่น่าสนใจอย่างยิ่ง การศึกษาวิเคราะห์เชิงที่มา แนวคิด และวิธีการนำเสนอ (Execution) และผลของการรับรู้ในการออกแบบสร้างสรรค์สื่อแล้ว ผลของการศึกษาย่อมน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน และในอนาคตซึ่งจะเห็นได้ว่าสื่อนี้มีบทบาทสำคัญ และมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ และโฆษณาบรรณงค์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นต่อสังคม ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงกลยุทธ์และวิธีการสร้างสรรค์ทางโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ตลอดจนรูปแบบในการสร้างสรรค์สื่อรูปแบบใหม่ (New Media) เพื่อเป็นสื่อต้นแบบประชาสัมพันธ์บรรณงค์ และส่งเสริมสังคม สื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบข้างตัวเด็กจึงมีผลต่อการสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของให้กับนักศึกษาได้ เนื่องจากสื่อรูปแบบใหม่ (New Media) นั้นเป็นสื่อที่มีสัญลักษณ์ที่เรียกร้องความสนใจ และเนื้อหาที่สื่อสารสามารถให้เกิดการรับรู้ได้อย่างน่าสนใจ อีกทั้งสามารถติดตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหาเหล่านั้นได้โดยไม่ขัดต่อสถาปัตยกรรมในพื้นที่นั้น ๆ นักศึกษาสามารถพบเห็นได้ในขณะที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยเป็น การย้ำเตือนจิตใจ ในเรื่องการแต่งกายที่ดีขึ้น

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความคิดว่าสื่อน่าจะเป็นตัวช่วยปลูกจิตสำนึก และสร้างความเข้าใจให้นักศึกษาหันมาใส่ใจกับวัฒนธรรมที่งดงามอันมีมาแต่เดิมของไทย โดยการศึกษาความคิดเห็นและอิทธิพลที่มีผลต่อเกี่ยวกับการแต่งกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนกลาง 6 แห่งในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบและทดลองใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่อรูปแบบใหม่ (New Media) เป็นสื่อต้นแบบเพื่อบรรณงค์สร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อรูปแบบใหม่บรรณงค์สร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษา

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสื่อต้นแบบ และการรับรู้สื่อรณรงค์ที่มีผลต่อการสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกลาง 6 แห่ง ประกอบด้วย

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกลาง 6 แห่ง เนื่องจากไม่ทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แน่นอน ผู้วิจัยจะใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ Non Probability Sampling ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลใช้วิธีการคำนวณจากสูตร Taro Yamane (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541 : 24) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 384 คน และสำรองตัวอย่างเพื่อป้องกันความผิดพลาดไว้ 96 คน รวมจำนวน 480 คนในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการสำรวจ การเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือก คือ นักศึกษาแต่งกายถูกระเบียบ และ นักศึกษาแต่งกายผิดระเบียบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกลาง 6 แห่ง จำนวนนักศึกษาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 480 คน

2. ขั้นการทดลองสื่อ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกลาง 6 แห่ง โดยมีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quato Sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกลาง 6 แห่ง ได้กำหนดให้โควต้ามหาวิทยาลัยละ 80 คนและ แบ่ง ตัวอย่างหลักสูตรการศึกษา ศศ.บ., วท.บ., บข.บ.และ ค.บ. ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกลาง ออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทการแต่งกายถูกระเบียบ และ ประเภทการแต่งกายผิดระเบียบ ดังนี้

2.1 นักศึกษาแต่งกายถูกระเบียบ

นักศึกษาหลักสูตร ศศ.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

นักศึกษาหลักสูตร วท.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

นักศึกษาหลักสูตร บธ.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

นักศึกษาหลักสูตร ค.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

2.2 นักศึกษาแต่งกายผิดระเบียบ

นักศึกษาหลักสูตร ศศ.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

นักศึกษาหลักสูตร วท.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

นักศึกษาหลักสูตร บธ.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

นักศึกษาหลักสูตร ค.บ. ชาย/หญิง จาก 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แห่งละ 10 คน

รวมเป็นนักศึกษาทั้งสิ้น 480 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ(Independent Variable) แบ่งได้ดังนี้

3.1.1 เครื่องมือสื่อสาร ได้แก่ สื่อรูปแบบใหม่ที่แบ่งเป็น 4 ประเภท

1. สื่อโฆษณาที่ยังไม่เคยถูกใช้มาก่อน
2. สื่อโฆษณาแบบเดิมที่นำมาปรับให้เข้ากับปัจจุบัน
3. วิธีการนำเสนอสื่อที่ต่างไปจากเดิม
4. สิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวันทั่วไปมาปรับเป็นสื่อโฆษณา

3.1.2 ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มประชากรที่ศึกษาวิจัย

1. เพศ	2. เกรดเฉลี่ย
3. วุฒิการศึกษา	4. สภาพเศรษฐกิจ
5. กลุ่มเพื่อน	6. การอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง
7. การทำงานหารายได้พิเศษ	8. กระแสนิยมเรื่องการแต่งกาย

3.1.3 การรับรู้สื่อรูปแบบใหม่เพื่อรณรงค์สร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้าน

การแต่งกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนกลาง

3.2 ตัวแปรตาม(Dependent Variable)

3.2.1 ความเข้าใจสัจจะของสื่อรูปแบบใหม่ และจิตสำนึกเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกายชุดนักศึกษาด้วยเครื่องแบบที่ถูกระเบียบ

3.2.2 ความพึงพอใจโดยรวมต่อสื่อรูปแบบใหม่เพื่อรณรงค์สร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกลาง

นิยามศัพท์เฉพาะ

สื่อรูปแบบใหม่(New Media) หมายถึง “การโฆษณาโดยใช้สื่อ รูปแบบ หรือวิธีนำเสนอใหม่ๆที่แตกต่างไปจากสื่อ หรือวิธีการต่างๆที่เคยใช้กันอยู่ เพื่อเพิ่มความสนใจในการรับรู้ข่าวสารที่น่าเสนอต่อกลุ่มเป้าหมาย” สรุปได้ว่าสื่อรูปแบบใหม่หมายถึงสื่อที่มีรูปแบบและวิธีนำเสนอใหม่ประกอบด้วยสื่อ 4 ประเภทคือ

ประเภทแรก เป็นสื่อโฆษณาใหม่ที่ยังไม่เคยถูกใช้มาก่อน ในงานวิจัยนี้ได้แก่ สื่อดวงตาต้นไม้ และสื่อเหยื่อคันเบ็ด

ประเภทที่สอง เป็นสื่อโฆษณาแบบเดิมที่นำมาปรับให้เข้ากับปัจจุบัน ที่อาศัยสภาพแวดล้อม ท่าเล หรือลักษณะเฉพาะของสื่อโฆษณาแบบเดิมๆที่มีอยู่มาปรับให้เข้ากับสถานที่หรือรูปแบบของโฆษณาที่น่าเสนออย่างสอดคล้องกัน เพื่อเรียกร้องความสนใจ ในงานวิจัยนี้ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ Pop up รูปมือถือกล้อง

ประเภทที่สาม เป็นสื่อที่ทำวิธีใหม่ๆในการนำเสนอที่ต่างไปจากวิธีการเดิมๆ แต่วิธีการนำเสนอใหม่ ๆ นี้ สอดคล้องหรือเพิ่มน้ำหนักให้การนำเสนอ ในงานวิจัยนี้ได้แก่สื่อบุคคล

ประเภทที่สี่ เป็นสื่อที่นำสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป ที่ไม่น่าจะเป็นสื่อโฆษณาได้มาปรับใช้เป็นสื่อโฆษณา ในงานวิจัยนี้ได้แก่ บนทางเท้า ม้านั่ง และกำแพง โดยสติ๊กเกอร์พิมพ์เป็นรูปหลุมมีตาและมือโผล่ออกมา อีกชิ้นหนึ่งได้แก่ สื่อบนกระจก เป็นรูปลายเส้นขาคน ติดตั้งบนกระจกเงา

แรงจูงใจการโฆษณา (Advertising Appeal) หมายถึง วิธีการสื่อสารทางโฆษณาเพื่อกระตุ้นให้ผู้รับสารเกิดความคล้อยตามว่าเรื่องที่บอกกล่าวนั้น ๆ ชวนเชื่อและสามารถตอบสนองความต้องการของตนได้จริง ส่งผลให้ตนดีขึ้น หรือสร้างให้เกิดความต้องการในสินค้าหรือบริการขึ้นมา

การรับรู้สื่อ หมายถึง กระบวนการตีความหรือแปลความหมายของ สัญญะ (Sign) สิ่งสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัส ของกลุ่มเป้าหมายที่ได้จากความรู้สึกลสัมผัส เมื่อสิ่งเร้าซึ่งในที่นี้ได้แก่สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ มากระทบประสาทสัมผัสแล้วจำแนก คัดเลือก วิเคราะห์ ซึ่งส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม

ภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษา หมายถึง การที่นักศึกษามีความเข้าใจและมีจิตสำนึกเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกายชุดนักศึกษาด้วยเครื่องแบบที่ถูกระเบียบตามข้อกำหนดของสถานศึกษา

ผลการใช้สื่อรูปแบบใหม่ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสื่อรูปแบบใหม่ที่วัดโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เรื่องความคิดเห็นและความพึงพอใจกับเครื่องแบบนักศึกษาในปัจจุบัน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ หมายถึง บุคคลที่เข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนกลางภาคปกติ 6 แห่งดังนี้

- มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

คำถามการวิจัย

สื่อรูปแบบใหม่ (New Media) ที่สร้างขึ้นเป็นสื่อต้นแบบเพื่อณรงค์สามารถสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษาได้

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างสื่อรูปแบบใหม่เพื่อณรงค์สร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนกลาง มีกรอบแนวความคิดใช้ตามทฤษฎีการกระจ่างค่านิยม (Theory of Values Clarification หรือ VC) เพื่อให้ศึกษาค้นพบด้วยตัวเองว่าหลักการประพฤติปฏิบัติตนต่อการแต่งเครื่องแบบนักศึกษาเป็นอย่างไร หลักการที่ถูกที่ควรตามทัศนของตนควรเป็นอย่างไร โดยใช้สื่อรูปแบบใหม่ในกระบวนการนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent variable) และตัวแปรตาม (Dependent variable) ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภาพประกอบแนวความคิดในการวิจัย